

Amaliy mashg'ulot

Mavzu: Mening uglerod izim

Mashg'ulot maqsadlari

Nima bilamiz?

- Tabiatga ta'sir qiluvchi xatti-harakatlarni farqlay olamiz
- Ranglar va belgilar yordamida ekologik vaziyatni tahlil qilamiz

Nima qilamiz?

- Do'stlarimiz bilan hamkorlikda ishlaymiz
- Ekologik xarita yaratamiz

Mashg'ulot haqida

Davomiyligi

20–25 daqiqa

Materiallar

- Oyoq iz shabloni
- Bo'yoqlar yoki rangli qalamlar
- Rasmlar va namunalar

Yoshlar

3–7 yoshgacha bo'lgan bolalar

Rang tizimi

- Yashil — yaxshi ish
- Ko'k — transport
- Sariq — chiqindi ishlari

Mashg'ulot maqsadlari

Ekologik tushuncha

Bola **“yashil iz”** va **“og'ir iz”** farqini ranglar orqali anglaydi va tabiatga ta'sirni his qiladi.

Kundalik amaliyot

Tejash va isrof, yaxshi va zararli xatti-harakatlarni farqlash ko'nikmasini rivojlantiradi.

Mustaqil qaror

Rang bo'yash orqali o'z tanlovini ifodalash va mas'uliyatni his qilish qobiliyatini shakllantiradi.

1-qadam: “Yer izlarimizni ko'radi”

Bu izlar bizning Yerga qoldiradigan izlarimiz. Agar yaxshi ish qilsak – izlarimiz oson, yengil va yashil bo'ladi. Agar tabiatga zarar keltirsak – izlarimiz og'ir bo'ladi.

- ☐ **Tarbiyachi uchun maslahat:** Shablondagi izlarni ko'rsating va bolalarga oyoq izlarini o'z oyoqlari bilan taqqoslashni taklif qiling. Bu ularga mavzuni yaxshiroq anglashga yordam beradi.

Rang tizimi – sodda va tushunarli

Yashil rang

Tabiatga yaxshi ta'sir ko'rsatadigan ishlar uchun: suvni tejash, piyoda yurish, o'simliklarni parvarish qilish.

Ko'k rang

Transport ishlatilganda: mashina, avtobus, samolyot. Energiya sarflanadigan paytlar uchun.

Sariq rang

Chiqindi ishlari noto'g'ri bo'lganida: axlatni ajratmaslik, keraksiz narsalarni tashlash.

Eslatma: Qizil rang ishlatilmaydi – kichik yoshdagi bolalarda xavotir hissi uyg'otmaslik uchun.
Bu yondashuv maktabgacha ta'lim standartiga mos keladi.

Asosiy qism: 6 ta savol (1-3)

01

Sizning uyingiz qayerda?

🏢 Ko'p qavatli uy → 1 halqa ko'k

🏠 Hovli → 2 halqa ko'k (masofa
uzoqroq)

02

Uyda chiroqni o'chirib yuramizmi?

Doim o'chirsa → bo'yamaslik

Ba'zida unutsa → 1 halqa ko'k

03

Suvni tejay olamizmi?

Tish yuvayotganda o'chirsa → yashil

Oqizib yuborsa → 1 halqa ko'k

Asosiy qism: 6 ta savol (4-6)

4

Go'shtni har kuni yeymizmi?

Ha, har kuni → 2 ta yashil

Yo'q, har kuni yemaymiz → 1 ta yashil

5

Chiqindini to'g'ri solamizmi?

Saralab tashlasak → 1 ta yashil

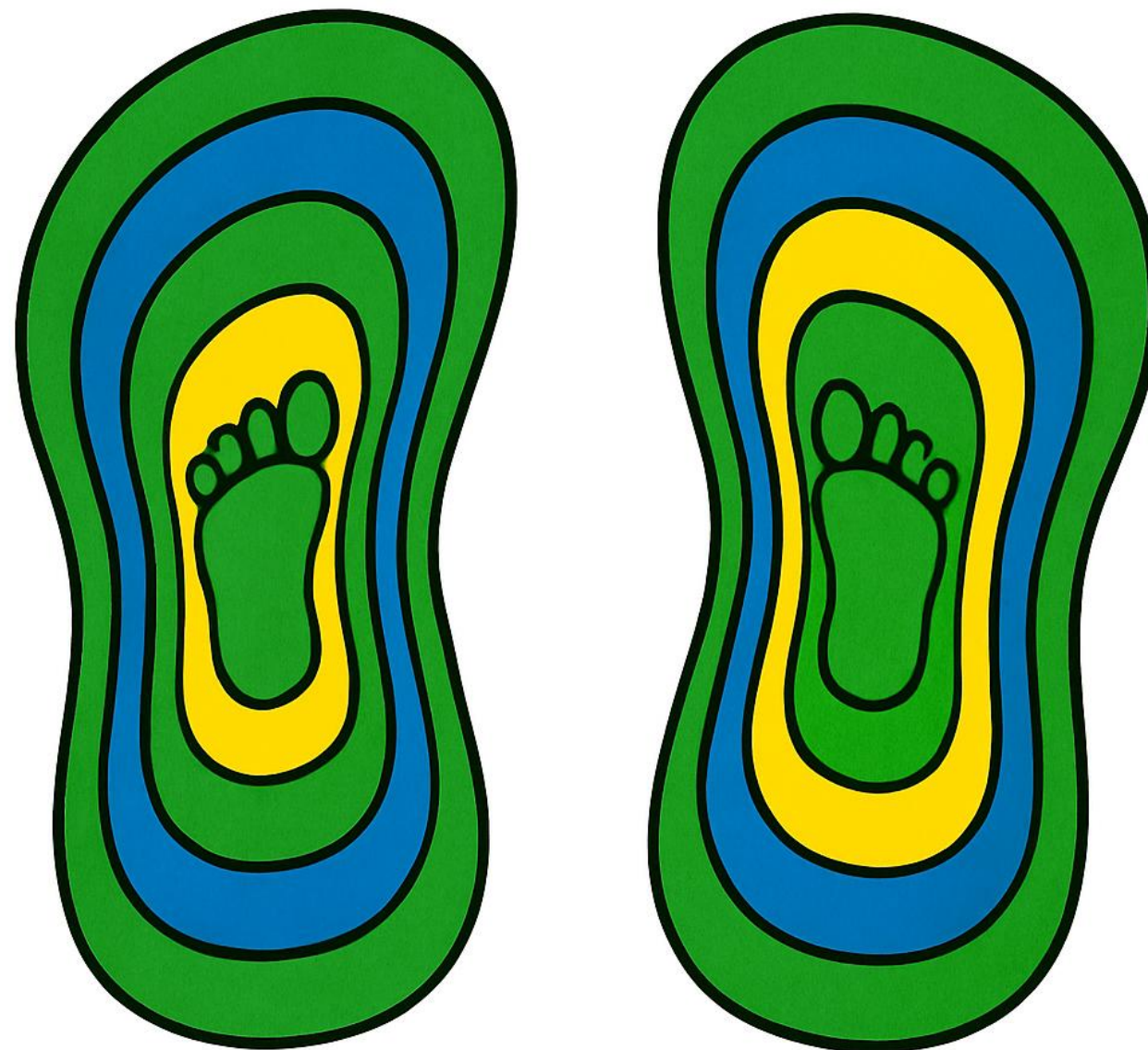
Bitta qutiga → 1 ta sariq

6

Uyda o'simliklarga qaraymizmi?

Ha, parvarish qilamiz → 1 ta yashil

Yo'q → bo'yamaslik

Mashg'ulot jarayoni

Tarbiyachi o'qiydi

Har bir savol o'qiladi va rasmlar bilan tushuntiriladi.

Bola o'ylaydi

Bola o'z javobini topadi va rangni tanlaydi.

Halqani bo'yaydi

Shablondagi bitta halqani tanlangan rangga bo'yaydi.

Muhim: Har bir savol uchun aniq rasmlar ko'rsating – suv oqayotgan kran, yoniq lampa, piyoda yurayotgan bola, rangli chiqindi qutilari va boshqalar. Vizual qo'llab-quvvatlash bolalarga tushunishni osonlashtiradi.

Mening izim qanaqa bo'ldi?

Muhokama savollari

- Izlaringiz ko'proq qaysi rangda bo'ldi?
- Demak, siz Yerga qanday iz qoldirar ekansiz – og'irmi yoki yengilmi?
- Izlaringizni yanada yashil qilish uchun nima qilamiz?

Bolalar javobi odatda:

“Chiroqni o'chiraman”

“Suvni behuda oqizmayman”

“Chiqindini to'g'ri tashlayman”

Muvaffaqiyat natijalari

100%

Qiziqarli

Bolalar rang bo'yash orqali ekologiyani
o'rganadilar

100%

Tushunarli

Oddiy kundalik harakatlar orqali ta'sir
ko'rsatiladi

100%

Samarali

Bolalar o'zlarini mas'ul his qiladilar

Eslatma: Mashg'ulot tugagandan so'ng, har bir bolaning izlarini devorga ilib qo'yishingiz mumkin. Bu ularning g'urur hissi va mas'uliyat tuyg'usini yanada mustahkamlaydi!